

Neděle 1.3.2015 – Sbor Církve bratrské v Praze 3

(2. postní neděle)

„Proč se *postíme* a nevšímáš si toho? Pokořujeme se, a nebereš to na vědomí. *Nepostíte se tak, aby bylo slyšet váš hlas na výšině.* Což to je *půst*, který schvalují? *Zdalipak půst, který já schvaluji, není toto: Rozevřít okovy svévole, rozvázat jha, dát ujařmeným volnost, každé jho rozbít? Tehdy vyrazí jak jitřenka tvé světlo a rychle se zhojí tvá rána. Před tebou půjde tvá spravedlnost, za tebou se bude ubírat Hospodinova sláva.*“ (Iz 58,1-12+)

Dnes je druhá *postní* neděle. Rád bych si s vámi připomněl, že postní období je dobou přípravy na Velikonoce. Ta příprava se netýká jarního úklidu, malování vajíček nebo pečení beránka. To všechno nějak k Velikonocům patří, ale zdaleka to není to nejdůležitější. Jako křesťané vnímáme postní týdny jako zvláštní *čas vhodný k zastavení, k rozjímání a přemýšlení* nad tím, jak žijeme. Pokud máme opravdu lépe porozumět tomu, co nás nejvíc ovlivňuje, podle čeho se rozhodujeme a co nás v životě nese, potřebujeme k tomu víc času, Bibli, modlitbu i půst. To jsou duchovní nástroje, kterými se připravujeme na působení Ducha svatého. Ptejme se, kde je na nás vidět, že žijeme s Bohem. Přemýšlejme nad tím, jestli je to život ve svobodě, v radosti a život plnosti. To jsou otázky, u kterých se chceme dnes zastavit.

1. *Pochybnosti o smyslu našich zvyků, modliteb a postů*

Dnešní biblický text nám přibližuje duchovní zápas judských věřících, kteří přemýšlejí o životě, o své víře a o smyslu toho, co jako věřící dělají. Součástí jejich života byly modlitby, posty a almužny. Světli svátky a dodržovali náboženské tradice. Přesto se dostali do situace, kdy jim všechno jejich snažení připadá tak nějak zbytečné. Modlit se a postit a nevidět smysl takového úsilí? To je deprimující, to není příjemné. Boží prorok Izajáš vidí, že judským jde o Boha, že berou víru vážně, že jim záleží na tom, aby Boží vůli správně rozuměli. Ovšem vysvětluje jim, proč je život s Bohem a pro Boha nenaplnuje tak, jak by sami čekali.

Tehdy po babylonském zajetí byly pro judské věřící důležité především posty. Židé si při nich připomínali začátek obležení Jeruzaléma, dobytí svatého města, požár města a chrámu a vraždu Gedaljáše, správce Judska. Oplakávali tragickou minulost, trápili se nad tím, co je potkalo, a volali k Bohu o slitování. Prorok nekritizuje pravidelné posty jako takové, nýbrž upozorňuje na to, že v nich schází opravdovost před Bohem. Lidé se sice navenek postí, ale vůbec se nerozpakují obchodovat, odírat své dělníky, hádat se a přít se s nimi a dokonce se uchýlovat k násilnostem! To se Pánu Bohu nelíbí! Jemu nestačí formální půst. On od svých věrných očekává, že je slavnost pokání a odříkání povede ke změně života, že se jejich pokoření před Bohem projeví ve změně myšlení a chování k lidem, najatým dělníkům a služebníkům. - Prorok ukazuje judským věřícím na souvislost mezi vztahem k Bohu a mezi vztahem k lidem. Neříká, že se mají přestat postit, ale vysvětluje, že jejich půst má vycházet z hlubin jejich víry a jít do hloubky ve vztahu k bližním.

2. *Boží odpověď na otázky věřících*

Prorokovým úkolem je odhalit věřícím to, co není vidět. Má ohlásit nevěrnost Boží církve a hříchy věřících. To bylo a je na úkolu proroků a kazatelů vždy to nejtěžší. Ukazovat lidem na jejich hříchy, je velmi nepopulární a nepříjemné. Proto nejede Jonáš do Ninive, ale prchá místo toho do Tarsu. U proroka Jeremjáše zase vidíme, že k jeho údělu patří nejen lidský vzdor a neposlušnost, ale dokonce hněv a nenávisť. Lidé jdou raději za hlasem falešných

proroků, kteří neoznamují vůli Boží, ale to, co lidé chtějí slyšet, co se jim hodí a líbí. Přesto Pán Bůh posílá proroky a kazatelé a chce od nich, aby mluvili o hříchu proto, že hřích je skrytá věc. Není to hned a vždy vidět, že člověk žije v hříchu. Proto Izajáš předkládá posluchačům Boží pohled na jejich život. Navenek to vypadá, že je vše v pořádku, ale ve skutečnosti je tomu jinak. Judští věřící se sice postí a dodržují náboženské povinnosti, ale jejich každodenní život je zaneřáděn pýchou, sobectvím a tvrdostí srdce. A to je špatně. Pán Bůh to tak nechce, proto napomíná svou církev a volá ji ke změně. *(Tolik Boží církev kdysi.)*

3. Boží pozvání k novému myšlení, k proměně a novému životu

Jak se zařídíme v postním období my? Ve staršovstvu jsme se dohodli, že také letos vyhlásíme „den postu a modliteb“ a že ho budeme mít na Velký pátek 3.4. Ovšem půst je hlavně osobní věcí mezi člověkem a Bohem. Proto bude záležet na každém z nás, jak postní období využijeme. Pomůže nám tento čas k obnově vztahu s Ježíšem? Posuneme se v některé oblasti života dál? – Možná někdo cítí, že se z jeho duchovního života vytrácí radost, horlivost, opravdovost a upřímnost. Možná někdo nemá sílu napravit něco ve vztazích. Samozřejmě není třeba s tím čekat na postní dobu. Ale když tady je, pak ji můžeme využít: jako **čas pokání, čas přípravy na změny, čas obnovy**. - Někteří křesťané si v postní době dobrovolně ukládají střídmost v jídle, jedí méně masa, nepijí kávu nebo alkohol, nedívají se na TV... Taková předsevzetí jsou moudrá a užitečná, když vidíme, že nás konkrétní věci svazují, že jsme „otroky“ některých návyků a že jsme nervózní, když nemáme své pohodlí, oblíbené jídlo nebo obvyklou zábavu. Půst je **školou sebekázně** ...Určitě je to dobré, když věnujeme v postním období víc času modlitbě, četbě Písma a když si něco odřekneme. Ovšem tento duchovní režim má pro nás ten nejlepší význam tehdy, když pomůže ke změně. Myslím to tak, že některá omezení, která jsme si uložili, *s postní dobou neskončí*, ale **stanou se součástí našeho života po Velikonocích**. To je jeden způsob, jak chce Bůh působit.

A pak je určitě potřebné, abychom slyšeli, co říká Izajáš. Ten mluví s věřícími o tom, že „světlo jejich života“ zazáří jako „jitřenka“ a zasvítí správně tehdy, když si víru v Boha spojí se vztahy k lidem. **Půst, který se Pánu Bohu líbí**, to není samoučelné trápení těla, nýbrž sebekázeň kvůli druhým. **Půst jako duchovní postoj** a projev víry se netýká jen Pána Boha, ale také bližních. Podle Izajáše i evangelia k pravému postu patří také dobrovolné vzdání se pýchy, sobectví, hněvu, hříchu... **Opravdový půst** nás vede blíž k Bohu, protože nás učí lépe slyšet Boží hlas a prohlubuje naši víru. **Půst** nám pomáhá k nové svobodě tam, kde jsme žili v nějaké závislosti. **Díky tomu, že jsme** vnímavější na Boží hlas, může nás **půst posunout ke změně** v chování k lidem. **Povzbuzením k postu je nám příklad Pána Ježíše**. On se na svou službu připravoval nejen v tesařské dílně, ale také během 40 dní postu a modliteb. A výsledkem bylo to, že šel Boží cestou, vzdal se sám sebe a obětoval svůj život za naše hříchy. - Ono se to hezky říká, ale hůř žije. Naše rozhodování pro změny nám nikdo neusnadní. V práci nás čekají stejné úkoly jako jindy, objeví se obvyklé stressy a tlaky. Ani v rodině nemůžeme vyhlásit, že potřebujeme klid, že nestojíme o hádky a konflikty. Nakonec nejde jen o to, abychom postní dobu nějak „přežili“, a měli z toho dobrý pocit. Jde o mnohem víc. Jde o to, aby se náš život změnil a připomínal cestu, způsob a příklad našeho Pána. Pokud máme zůstat na Ježíšově cestě, potřebujeme být s Bohem, nad Biblí a s modlitbou. Modlitba, Bible a půst nejsou jen pro profesionály. Pán Bůh chce, aby všichni křesťané čerpali sílu, motivaci a inspiraci ze zdrojů, které On připravil. Bůh nás vede k životu ve svobodě, radosti a odevzdanosti Jemu. Tato kvalita života je darem Boží milosti, který přijímáme pouze díky víře, modlitbě a postu. Využijme čas, který nám Bůh k tomu dává. **AMEN. Bronislav Kaleta**